

шення цього завдання неможливе без вагомих змін на фондовому ринку, насамперед, в розвиткові його інфраструктурної складової, збільшення кількості фінансових інструментів, в які можуть інвестувати акумульовані кошти вітчизняні інвестиційні фонди.

Отже, можна зробити висновок, що зростання індивідуальних інвестицій в цінні папери емітовані ІСІ можливе за рахунок подолання існуючих проблем на фондовому ринку, проте є важливим кроком для розбудови ефективної економіки в нашій країні на сучасному етапі.

Тимошик О. Л.

«Фінанси і кредит», 5 курс

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

Науковий керівник — к.е.н., доцент Шапран Н.С.

ОВДП — РИНКОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ЧИ ЗАСІБ МАНУПУЛЮВАННЯ?

Облігації внутрішньої державної позики, як структурний елемент державного боргу, здійснюють значний вплив на функціонування та розвиток економіки держави. В Україні ОВДП є важливим джерелом покриття дефіциту державного бюджету України, погашення раніше взятих боргових зобов'язань, поповнення статутного капіталу державних банків та державних підприємств.

Розвиток і формування ринку внутрішніх державних облігацій в Україні супроводжується певними проблемами та суперечностями.

Головною проблемою, яка стала актуальною ще від початку зародження ринку ОВДП, є відсутність цільового використання коштів, отриманих від випуску ОВДП. Іншою проблемою в розвитку ринку ОВДП в Україні можна вважати структуру власників державних облігацій, коли банки та НБУ є головними інвесторами на ринку ОВДП, а частка індивідуальних інвесторів дуже незначна. Зокрема, станом на 14.02.2014 р. загальна сума ОВДП в обігу сягає 255 млрд грн, з яких 58,72 % належать НБУ, 31,77 % — іншим банкам (у т.ч. державним), 5,06 % — нерезидентам та 4,44 % — іншим інвесторам (ув т.ч. індивідуальним інвесторам, ІСІ, НПФ та іншим).

З 19.02.2010 доступ до участі в аукціонах з первинного розміщення ОВДП мають лише банки — первинні дилери (Ощадбанк, Укресім банк, Укргазбанк, УкрСиббанк, ФІДОБАНК, СБЕРБАНК РОСІЇ, ОТП Банк, Дельта Банк, Райффайзен Банк Аваль, ВТБ Банк, Універсал Банк, Укрсоцбанк, Сітібанк, НАДРА, ІНГ Банк Україна, Хрещатик, ПУМБ). Решта бажаючих вкласти кошти в державні цінні папери мо-

жуть їх купувати на вторинному ринку. Якщо на планових аукціонах з продажу ОВДП не вдається залучити необхідну суму коштів до держбюджету, проводяться позапланові аукціони і, як свідчить практика, доволі часто покупцями виступають державні банки.

НБУ 19.09.2013 р. ухвалив Постанову №371 «Про деякі питання регулювання грошово-кредитного ринку», згідно з якою у складі обов'язкових резервів враховуються :

— 10 % від балансової вартості ОВДП в іноземній валюті (раніше — 10 % номінальної вартості) ;

— 100 % балансової вартості довгострокових ОВДП (з терміном обігу понад 3600 днів), що раніше взагалі не враховувалися.

Проаналізувавши все вищезазначене, можна зробити висновок, що попит на ОВДП в Україні створюється штучно.

Згідно з графіком прогнозних платежів Мінфіну, Україна має повністю погасити внутрішні та зовнішні кредити (позики) через 26 років, до 2040 року. Найбільше навантаження, або 75 % платежів, припадає на перші п'ять років, з 2014 по 2018 рік. Отже, очікуємо збільшення обсягів випуску ОВДП у найближчі роки, оскільки це — найпростіший спосіб залучити необхідну суму до держбюджету.

Проте не варто забувати і про позитивні зрушення. Для приватних осіб цікавою (вигідною) зараз може бути купівля валютних ОВДП на вторинному ринку. При цьому головними перевагами державних цінних паперів перед валютними депозитами банків є:

— прибутковість облігацій Мінфіну на рівні до 9,5 % річних, в той час як середня ставка за річними вкладками у доларах США складає близько 6—8 %;

— 100 % державна гарантія повернення вкладених коштів, в той час як банківські депозити мають гарантію від Фонду гарантування вкладів на суму до 200 тис. грн. При цьому не факт, що й надалі гарантії Фонду зберуться для валютних вкладів, адже вже не один рік ведуться розмови про те, що держава не повинна гарантувати повернення валютних депозитів у комерційних банках.

Цвілюк І. С.

«Фінанси і кредит», 3 курс,

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник — к.е.н., доцент Славкова А.А.

ФОНДОВА БІРЖА: ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

В умовах ринкової економіки постійно відбуваються процеси акумуляції тимчасово вільних коштів різних суб'єктів ринку, їх по-